

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 9Csp/170/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117218112
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Sikorjak
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2018:8117218112.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov samosudcom JUDr. Rastislavom Sikorjakom v právnej veci žalobcu: V. V., N.. XX.XX.XXXX, A. R. XXX, XXX XX R., právne zastúpený: Mgr. Matúš Macko, advokát, so sídlom Karpatská 804/10, 089 01 Svidník, proti žalovanému: Endepro, s.r.o., v likvidácii, so sídlom Mlynské nivy 49, 821 09 Bratislava 2, právne zastúpený De minimis, spol. s r.o., so sídlom Lovinského 22, 811 04 Bratislava, o vydanie bezdôvodného obohatenia 258,55 € a neprijateľnosť zmluvných podmienok, takto

rozhodol:

I. Žalobu zamieťa.

II. Žalobkyňa je povinná zaplatiť žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorej bude rozhodnuté samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Návrhom došlým súdu dňa 14.07.2017 sa žalobca domáhal na žalovanom vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 258,55 € a určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky. 1.1. Žalobca v návrhu uviedol, že so žalovaným dňa 11.06.2008 uzavrel zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 367928135. Podľa zmluvy mu žalovaný poskytol bezúčelový úver vo výške 13 000,-Sk (431,52 €). V zmluve bol uvedený údaj o celkových nákladoch vo výške 9 880,-Sk (327,96 €). Celkové náklady podľa bodu 1. zmluvného formulára pozostávali z úroku vo výške 15 % a administratívneho poplatku. Spolu mal teda za požičaných 431,52 € vrátiť sumu 759,48 €, čo predstavuje navýšenie o 76 %. Žalovanému zaplatil sumu 690,07 €. Vzhľadom na skutočnosť, že sa jedná o spotrebiteľský úver, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať náležitosti podľa § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Žalobca uviedol, že vzhľadom na skutočnosť, že sa jedná o spotrebiteľský úver, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať náležitosti podľa § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, a teda musí obsahovať konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru (§ 4 ods. 2 písm. g), výšku, počet a termín splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (§ 4 ods. 2 písm. i). Podľa zákona o spotrebiteľských úveroch sa poskytnutý spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere tieto náležitosti nemá. V predmetnej zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená výška RPMN 220,94%. Žalobca má za to, že táto je podľa neho neprimerane vysoká a v rozpore s dobrými mravmi. Žalobca ďalej namieta proti administratívneho poplatku, má za to, že tento poplatok nie je podmienkou v zmluve individuálne dojednanou, pričom dôvodom neprijateľnosti tejto zmluvnej podmienky je jej neurčitost' v predmete a cene plnenia. V zmluve sa nenachádza predmet vedľajšieho plnenia ani jeho cena. Ak chce spotrebiteľ poznať cenu za toto vedľajšie plnenie, musí si ju vyrátať. Hrubá nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa spočíva v tom, že si žalovaný nárokuje poplatok za úkony, ktoré nie sú ich zákazníkom vopred známe, ani len svojim okruhom, kedy výška tohto poplatku značne prevyšuje sumu, ktorú ma spotrebiteľ zaplatiť ako úrok a navyše je neprijateľné, aby poplatok za niečo ako technickú podporu závisel na výške poskytnutého úveru. Žalovaný vôbec nevyšvetľuje, prečo žiada vyšší poplatok od zákazníka, ktorý

si požičiava vyššiu sumu ako od toho, ktorému požičiava menej. Podľa žalobcu sporný poplatok žalovaného poškodzuje spotrebiteľov najmä tým, že poplatok v podstatnej časti nepredstavuje skutočné plnenie pre spotrebiteľov, neprimerane prevyšuje skutočné náklady za predmet spolplatenia, je neurčitý, obchádzajú sa ním spoločensky nežiaduce a neprijateľné neprimerané úroky, ktorých výška sa už dá označiť ako úžerná. Následne žalobca cituje § 53 ods. 1 a 5 OZ. Žalobca má teda za to, že v súvislosti s bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru, neprijateľným poplatkom a úžernou cenou úveru vzniklo na strane žalovaného bezdôvodné obohatenie vo výške 258,55 €. Bezdôvodné obohatenie predstavuje rozdiel medzi platbami, ktoré žalobca vykonal v prospech žalovaného a výškou poskytnutého úveru. Skutočnosť, že sa žalovaný na úkor žalobcu bezdôvodne obohatil sa žalobca dozvedel od Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS v marci 2017, kedy sa na neho obrátil so žiadosťou o poradenstvo ohľadom úverov od žalovaného. Zároveň s poukazom na rozhodnutia KS v PO má žalobca za to, že objektívna premlčacia lehota je 10 ročná, pretože zo strany žalobcu došlo k bezdôvodnému obohateniu úmyselným konaním.

1.2. Žalobca sa teda domáha:

1) Aby mu žalovaný vydal bezdôvodné obohatenie vo výške 258,55 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 258,55 € od druhého dňa po doručení žaloby žalovanému do zaplataenia, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku,

2) Aby súd určil, že zmluvná podmienka v zmluve o spotrebiteľskom úvere č. 367928135 z 11.06.2008 bod 1, v ktorej je uvedený poplatok, je prijateľná a z tohto dôvodu neplatná.

2. Žalovaný sa k žalobe vyjadril prvýkrát podaním doručeným súdu dňa 19.09.2017 (č. I. 33-41). Žalovaný vo svojom podaní uviedol, že:

- Podľa jeho názoru ide o zjavné zneužitie práva, keďže predmetná žaloba patrí do kategórie spor pre spor, ktorá nerieši vôbec nič, a preto si nezasluhuje ani právnu ochranu. Zdôrazňuje, že žalobca žiada, aby okresný súd na základe žaloby doručenej okresnému súdu sa zaoberal zmluvou z 11.06.2008, ktoré bola ukončené splnením dňa 23.11.2008 a posúdil, či jedna z mnohých častí tejto zmluvy je alebo nie je neplatná. Aká účinná ochrana práv má byť v tomto konaní a za tohto skutkového stavu žalobcovi poskytnutá, žalobca nijako nešpecifikuje.

- Žalobca má za to, že žaloba týkajúca sa určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky je podľa § 137 CSP neprípustná, nakoľko uplatneného nároku sa treba domáhať v konaní o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach.

- Pokiaľ ide o neprijateľnú podmienku, žalobca má za to, že preto, aby určité zmluvné ustanovenie bolo možné vyhlásiť za neprijateľnú podmienku, musí tu existovať zmluva, pretože ak táto nevznikla alebo medzičasom zanikla, táto podmienka splnená nie je. Konkrétne zmluvné ustanovenie musí spôsobovať nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a ustanovenie zmluvy, ktoré má byť neprijateľnou zmluvnou podmienkou sa nesmie týkať predmetu plnenia, ceny plnenia alebo, ak toto ustanovenie bolo individuálne dojednané. Žalovaný zdôrazňuje, že medzi sporovými stranami viac ako 9 rokov neexistuje a ani v čase podania neexistoval žiadny zmluvný vzťah. Žalobca poukazuje na komentár k OZ od vydavateľstva IURA Edition, podľa ktorého neprijateľnou podmienkou nemôže byť cena plnenia. Ide o zabezpečenie právnej istoty aj na strane dodávateľov, že nebude spochybnený výslovne dojednaný predmet zmluvy a jeho cena. Žalovaný uvádza, že nerozumie tomu, čo na spojení administratívny poplatok má byť neprijateľné, pretože to žalobca nevyslovil.

- Pokiaľ ide o vyslovenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, žalovaný zdôrazňuje, že žalobca nevychádza z rozhodnej právnej úpravy, ktorá tu bola v čase uzatvorenia zmluvy, a ktorej znenie bolo podstatne iné ako je znenie, z ktorého vychádza žalovaný.

- Pokiaľ ide o samotný administratívny poplatok, tento si žalovaný účtuje v zmluve o úvere za administráciu, t. j. správu úveru. Má zato, že správa úveru je pojem v právnej úprave všeobecne známy, ani zákonodarcu napriek tomu, že ho používa, ho nešpecifikuje. Tento poplatok bol zakázaný až od 10.06.2013, dovtedy bol takýto poplatok v súlade so zákonom. Zároveň poukazuje na stanovisko Najvyššieho súdu ČR sp. zn. Cpjn 203/2013, ktoré sa zaoberalo poplatkom za správu úveru v zmluvách o úvere.

- Vo vzťahu k nedostatkom zmluvy o úvere tvrdným žalobcom, žalovaný uvádza, že tieto tvrdenia nie sú pravdivé. Pokiaľ ide o konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru, tá je v zmluve vyjadrená nasledujúco: splatnosť poslednej splátky, ktorá predstavuje konečnú splatnosť bezúčelového úveru, nastane siedmy kalendárny deň 55-teho týždňa po uzavretí zmluvy. Vo vzťahu k povinnosti rozpisu splátok úveru na istinu, úroky a poplatky, poukazuje na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci Home Credit Slovakia sp. zn. C-42/15, z ktorého jednoznačne vyplýva, že rozpis splátok v zmluvách o spotrebiteľskom úvere potrebný nie je.

- Pokiaľ ide o žalobcom namietanú výšku RPMN, žalovaný uvádza, že RPMN predstavuje výsledok matematickej operácie vykonanej podľa zákonného vzorca, pričom taký výsledok nemôže byť v rozpore s dobrými mravmi, ale môže byť iba správny alebo nesprávny.

- Vo vzťahu k nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, žalobca vznáša námietku premlčania z dôvodu uplynutia subjektívnej aj objektívnej premlčacej doby, pričom cituje rozhodnutie NS SR sp. zn. 1Cdo/67/2011 ako aj rozhodnutia NS ČR sp. zn. 28Cdo/685/2011 a sp. zn. 28Cdo/3977/07. Vyslovuje nesúhlas s rozhodnutiami KS v PO, ktoré u dodávateľa aplikujú 10-ročnú premlčaciu dobu z hľadiska úmyslu a poukazuje na rozhodovanie iných súdov, konkrétne KS v Košiciach, sp. zn. 6Co/323/2012 alebo KS v Banskej Bystrici sp. zn. 13Co/17/2015. Žalovaný odmieta, aby sa úmysel preukazoval statusom zmluvnej strany v zmluvnom vzťahu.

3. Na pojednávaní konanom dňa 03.05.2018 súd vykonal dokazovanie listinami tvoriacimi súdny spis. Súd zdôrazňuje, že na pojednávanie bol volaný aj samotný žalobca so zvýraznením na predvolaní, že jeho účasť súd považuje za nutnú. Napriek tomu žalobca predvolanie súdu ignoroval, žiadnym spôsobom sa z neho neospravedlnil, iba právny zástupca uviedol, že tento má nejaké zdravotné problémy, avšak bez akéhokoľvek podloženia tohto tvrdenia. Na základe postupu žalobcu, ktorý súd považuje za neúctu k súdu, odmietol súd právnym zástupcom žalobcu navrhovaný dôkaz výsluchom žalobcu, pretože odročenie pojednávania za týmto účelom by považoval za neefektívne a nemožno vychádzať v ústrety strane sporu aj keď je spotrebiteľom, ktorá ignoruje predvolanie zo strany súdu a nemá v sebe ani toľko slušnosti, aby svoju neprítomnosť riadne a včas ospravedlnila s preukázaním vážneho dôvodu, ktorý bráni účasti na pojednávaní.

4. Súd teda vykonal dôkaz zmluvou o spotrebiteľskom úvere zo dňa 11.06.2008, podľa ktorej Provident poskytol žalobcovi úver vo výške 13 000,-Sk a zákazník - žalovaný sa zaviazal, že zaplatí Providentu celkové náklady spojené s týmto úverom a vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia tejto zmluvy vo výške 9 880,-Sk. Celková čiastka vo výške 22 880,-Sk mala byť zaplatená v 55-tich týždenných splátkach po 416,-Sk. Splatnosť prvej splátky nastane siedmy kalendárny deň po uzavretí zmluvy, splatnosť každej ďalšej splátky nastane siedmy kalendárny deň po splatnosti predchádzajúcej splátky. Splatnosť poslednej splátky, ktorá predstavuje konečnú splatnosť bezúčelového úveru nastane siedmy kalendárny deň 55-teho týždňa po uzavretí zmluvy. Priemerná hodnota RPMN predstavovala 64,79%. Celkové náklady, ktoré sa zákazník zaväzuje zaplatiť Providentu, zahŕňajú úrok o výške 15 % ročne a administratívny poplatok. Z karty splátok vyplýva, že žalobca poslednú splátku vykonal dňa 23.11.2008.

5. V podaní doručenom súdu dňa 26.09.2017 (č. I. 45) žalovaný na výzvu súdu upresnil, že z celkovej odmeny za poskytnutý úver, úrok predstavoval 2 024,79,- Sk a administratívny poplatok 7 855,21,- Sk.

6. Ku konaniu sa ďalej vyjadril žalobca podaním doručeným súdu dňa 23.02.2018 (č. I. 49-53). Žalobca sa vyjadruje k argumentom žalovaného týkajúcim sa § 137 CSP, kde podľa žalovaného nie je daný naliehavý právny záujem na požadovanom určení neprijateľnej zmluvnej podmienky. Žalobca poukazuje na uznesenie NS SR sp. zn. 6Ndc 20/2016 z 23.01.2017, podľa ktorého: „Právo súdu vysloviť v konkrétnom prípade neprijateľnosť zmluvnej podmienky, ostalo aj po nadobudnutí účinnosti Civilného sporového poriadku zachované, ale na rozdiel od rozhodnutia vydaného v konaní podľa § 301 a nasl. CSP len s účinkami inter partes.“ Žalobca teda má za to, že podmienky na vyhlásenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky sú dané.

6.1. Pokiaľ ide o argumentáciu žalovaného, že nemožno pristúpiť k vyhláseniu neprijateľných zmluvných podmienok, ak zmluva už neexistuje, žalobca poukazuje na uznesenie KS v PO sp. zn. 6Co/220/2012 z 30.08.2013, podľa ktorého: „Ak žalovaný argumentuje, že zmluva už zanikla, prichodí poznamenať, že ochrana pred nekalými obchodnými praktikami sa musí poskytnúť za stavu, že k ním došlo pred zmluvou, počas jej plnenia ale aj po zániku zmluvy (čl. 3 ods. 1 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2005/29/ES z 11.05.2005 o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu). Za nekalú obchodnú praktiku je dôvodné považovať aj stav, ak žalovaný prijal plnenia na základe neprijateľných zmluvných podmienok, a takéto prostriedky dobrovoľne nevydal. Argumentácia žalovaného o premlčaní práva žalobkyne namietat neprijateľnosť zmluvných podmienok je v rozpore s judikatúrou súdneho dvora. Premlčaniu podlieha právo spotrebiteľa na finančné plnenie napr. na vydanie bezdôvodného obohatenia.“ Žalobca nesúhlasí s poukazom žalovaného na stanovisko NS ČR zn. Cpjn 203/2013, pretože má za to, že administratívny poplatok nie je synonymom poplatok za správu úveru tak ako sa to snaží dosiahnuť žalovaný.

6.2. Pokiaľ ide o premlčanie, žalobca uvádza, že má za to, že nedošlo k uplynutiu ani subjektívnej ani objektívnej premlčacej doby.

7. Žalovaný sa k predmetu konania ďalej vyjadril podaním doručeným súdu dňa 30.04.2018 (č. I. 57-60). V tomto vyjadrení žalovaný dáva do pozornosti základné princípy civilného sporového konania vrátane princípu právnej istoty, kedy NS SR sa už opakovane vyjadril k otázkam, ktoré žalobca nastolil v tomto konaní, a ktoré úplne prehliadajú aplikačnú prax NS SR a namiesto toho stále dookola opakuje tie isté a dávno prekonané vyjadrenia.

7.1. Vo vzťahu k určaniu neprijateľnej zmluvnej podmienky žalovaný poukazuje na rozsudok OS Lučenec sp. zn. 12Csp/128/2017, podľa ktorého: „Účinná ochrana spotrebiteľa v danom prípade však nemôže byť dosiahnutá s poukazom na zdôvodnenie žaloby v odseku 65, keďže zmluvný vzťah medzi stranami sporu zanikol a rozsudok v danom prípade by bol záväzný len pre strany konania. Súd opätovne poukazuje na tú skutočnosť, ktorú zdôvodnil v odseku 65, že v danom prípade zmluvy o spotrebiteľskom úvere, teda zmluvné vzťahy medzi stranami sporu zanikli s plnením pred troma rokmi, preto podľa názoru súdu už v týchto zmluvných vzťahoch nemožno chrániť žalobcu ako spotrebiteľa, keďže v čase vyhlásenia rozsudku zmluvné vzťahy medzi stranami sporu už neexistovali.“

7.2. Žalovaný ďalej uvádza, že aj v prípade odôvodnenosti nároku žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia je tento premlčaný. Poukazuje na nedávne rozhodnutie NS SR zo dňa 10.01.2018 v spotrebiteľskej veci so sp. zn. 3Cdo/169/2017. Súhlasí s tým, že začiatok subjektívnej premlčacej doby je viazaný na vedomosť žalobcu, avšak vedomosť skutkového stavu veci a nie právne posúdenie veci.

7.3. Žalovaný ďalej poukazuje na výsluch žalobcu v konaní 20Csp/126/2017, ktorý v pozícii spotrebiteľa tak isto tvrdil, že sa o bezdôvodnom obohatení dozvedel z prehlásenia združenia HOOS, kde z tohto výsluchu vyplynulo, že prehlásenie vôbec nepozná a prehlásenie bolo predložené jeho právnym zástupcom. Všetko, čo spotrebiteľ uviedol bolo, že pani V. zo združenia HOOS predložil splátkový kalendár zmluvy a podpísal plnomocenstvo pre advokáta. Žalovaný rovnako namieta aj uplynutie objektívnej premlčacej doby, kde poukazuje na rozhodnutie NS sp. zn. 5Cdo/291/2015.

8. Pri svojom rozhodovaní vychádzal súd z nasledujúcich právnych úvah.

9. Nepriznané plnenie. Vzhľadom na vznesenú námietku premlčania sa súd primárne zaoberal touto, pretože aj v prípade dôvodnosti žaloby (tá by dôvodná bola minimálne pre neuvedenie konečnej splatnosti úveru v zmluve) by jej nebolo možné vyhovieť pre premlčanie.

9.1. Podľa § 107 Občianskeho zákonníka

(1) Právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

(2) Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

(3) Ak sú účastníci neplatnej alebo zrušenej zmluvy povinní navzájom si vrátiť všetko, čo podľa nej dostali, prihladne súd na námietku premlčania len vtedy, ak by aj druhý účastník mohol premlčanie namietat'.

10. Od 01.07.2016 začal byť v Slovenskej republike účinný zákon č. 160/2015 - Civilný sporový poriadok. Podľa čl. 2 ods.2 CSP - Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo.

10.1. Zverejňovaním súdnych rozhodnutí nastala situácia, že každý účastník konania si nájde rozhodnutie, či už okresného alebo krajského súdu, ktoré vyhovuje jeho právneho názoru a prezentuje ho tým spôsobom, že rovnako má súd rozhodnúť aj v jeho veci. Tak tomu je aj v uvedenom prípade.

11. Objektívna premlčacia lehota. Pokiaľ ide o objektívnu premlčaciu lehotu žalobca poukazuje na rozhodnutia KS v Prešove, ktoré obsahujú nasledujúce odôvodnenie - V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že žalovaný ako nebankový subjekt má dlhodobu v predmete svojej činnosti aj poskytovanie úverov, a teda jeho povinnosťou bolo poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov. Neuvedenie ročnej percentuálnej miery nákladov v uvedenej zmluve, použitie neprijateľnej podmienky a určenie neprimerane vysokej odplaty úveru (96,8 %) nemožno hodnotiť inak ako konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu, minimálne s nepriamym úmyslom získať majetkový prospech opísanými praktikami. So zreteľom na to je správny záver súdu prvého stupňa poukazujúci na neuplynutie objektívnej 10-ročnej lehoty od poskytnutia úveru,

v dôsledku čoho bolo možné takto uplatnený nárok žalobkyni priznať alebo Žalovaný ako nebankový subjekt má dlhodobu v predmete svojej činnosti aj poskytovanie úverov a teda jeho povinnosťou bolo poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov. V čase uzatvárania zmlúv už niekoľko rokov platila pri spotrebiteľských úveroch úprava vyžadujúca uvádzať ročnú percentuálnu mieru nákladov umožňujúcu spotrebiteľom zorientovať sa v ponukách rôznych finančných inštitúcií poskytujúcich úvery a posúdiť výhodnosť poskytnutého úveru. Žalovaný v období od 28.2.2005 do 16.7.2007 uzatvoril so žalobkyňou 4 zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pričom ani v jednej z nich údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov neuviedol. Takéto dlhodobé ignorovanie zákonnej povinnosti uvádzať ročnú percentuálnu mieru nákladov sa nedá hodnotiť inak ako úmyselné konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu.

11.1. Procesnému súdu je však známe, že v rámci rozhodovacej činnosti KS v PO však existuje aj iné rozhodnutie, napr. sp. zn. 15Co/207/2015 - V zákonom stanovenej lehote podal proti zamietavému výroku odvolanie žalobca. Namietal nesprávne skutkové zistenia, ako aj nesprávne právne posúdenie súdom prvého stupňa. Trval na včasnosti podania žaloby z dôvodu úmyselného konania žalovaného, ktoré viedlo k bezdôvodnému obohateniu, v dôsledku čoho sa objektívna premlčacia doba predlžuje na 10 rokov v zmysle ust. § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka. V súvislosti s úmyselným konaním žalovaného poukázal na viaceré rozhodnutia Krajského súdu v Prešove a Krajského súdu v Žiline. Navrhol rozsudok v napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. S poukazom na citované ustanovenie v odseku 4 písm. b) je potrebné považovať zmluvu uzavretú medzi účastníkmi konania za platnú, keďže na jej základe bol spotrebiteľovi dodaný tovar - vodný filter. Podľa odseku 5 citovaného ustanovenia žalovaný tiež nepožadoval od žalobcu úroky alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere, keďže žalovaný žiaden úrok alebo poplatok v zmluve neuvedený od žalobcu nežiadal. V zmluve je uvedené RPMN vo výške 19,60%, pričom žalobca zaplatil žalovanému náklady vrátane úrokov a poplatkov vo výške 13,24%. Z uvedeného dôvodu nebol preukázaný úmysel žalovaného získať na úkor žalobcu bezdôvodné obohatenie, preto súd prvého stupňa sa správne vypořiadal s námietkou premlčania a 10 ročnú premlčaciu lehotu správne neuznal ako dôvodnú.

11.2. V rámci aktuálnej súdnej praxe iných krajských súdov ako je Krajský súd v Prešove sa záver o úmyselnom bezdôvodnom obohatení neaplikuje (minimálne nie tak jednoznačne). Napr:

KS v BB sp. zn. 13Co/90/2015 - Súd sa nestotožnil s tvrdením zástupcu navrhovateľky, že v danej veci išlo zo strany odporcu o úmyselné bezdôvodné obohatenie a teda plynie desaťročná objektívna premlčacia doba. V konaní nebolo preukázané ničím, že by sa žalovaný na úkor navrhovateľky úmyselne obohacoval. V prípade odporcu dôvodom bezdôvodného obohatenia mala byť úverová zmluva, ktorá sa má považovať za bezúročnú a bez poplatkov vzhľadom na to, že neobsahuje podstatné náležitosti zmluvy o úvere v zmysle právnej úpravy. Aj keď súd konštatoval, že zmluva o úvere neobsahuje zákonom stanovené náležitosti, nie je možné len z uvedeného dôvodu konštatovať, že odporca mal úmysel sa obohatiť voči navrhovateľke. V zmysle zmluvy o úvere mala navrhovateľka začať splácať mesačné splátky dňom 15.4.2008. Prvú splátku v lehote splatnosti navrhovateľka nezaplatila, zaplatila ju až dňa 23.4.2008, čo je zrejme z predpisu splátok a pokút. Napriek takémuto porušeniu zmluvných podmienok zo strany navrhovateľky odporca ju nijakým spôsobom nesankcionoval. Zmluva neobsahuje ani žiadne ustanovenia o zabezpečení záväzku, napr. zriadenie záložného práva, preto nie je možné prisvedčiť navrhovateľke, že by zo strany odporcu išlo o úmysel na jej úkor sa obohatiť. Tieto skutočnosti z jej strany neboli ničím preukázané. Vzhľadom na to, že odporca vzniesol námietku premlčania, navrhovateľka podala návrh po uplynutí zákonom stanovenej lehoty, preto súd jej návrh zamietol.

KS v BB sp. zn. 14Co/1128/2014 - „Prvostupňový súd mal za to, že v súdnej veci nie je možná aplikácia 10-ročnej objektívnej lehoty na vydanie bezdôvodného obohatenia, ako sa toho dožadovala v konaní žalobkyňa, s prihliadnutím na plnenia vykonané zo strany žalobkyne mal za to, že objektívna 3-ročná premlčacia doba na vydanie bezdôvodného obohatenia s prihliadnutím na podanie žaloby na súd uplynula a žalobkyňa podala žalobu rok po uplynutí 3-ročnej objektívnej premlčacej lehoty. Súd mal nepochybne za preukázané, že u žalovaného vzhľadom na nesplnenie zákonných podmienok vo vzťahu k náležitostiam zmluvy uzavretej medzi účastníkmi konania je potrebné konštatovať, že zmluva sa považuje za zmluvu bez poplatkov a bez úrokov, pričom tým, že žalobkyňa uhradila žalovanému vyššiu sumu ako bol poskytnutý úver, došlo k bezdôvodnému obohateniu sa žalovaného. Odvolací súd k najzásadnejšej námietke uvedenej žalobkyňou v odvolaní uvádza, že aj odvolací súd sa stotožňuje s právnym záverom prvostupňového súdu, ktorý spočíva v tom, že nárok žalobkyne je premlčaný z dôvodu uplynutia objektívnej 3-ročnej premlčacej lehoty, a preto ho súd žalobkyni nemohol priznať, v dôsledku čoho žalobu žalobkyne zamietol. V 10-ročnej premlčacej dobe sa právo na vydanie bezdôvodného obohatenia premlčí vtedy, keď bezdôvodné obohatenie bolo získané úmyselne. Úmysel

(priamy alebo nepriamy) musí smerovať k bezdôvodnému obohateniu a musí existovať už v čase získania bezdôvodného obohatenia. Podmienky na 10-ročnú premlčaciu dobu nie sú splnené a platí 3-ročná objektívna premlčacia doba aj v prípade, keď povinný získanie bezdôvodného obohatenia vôbec nezavinil. Zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie je zodpovednosťou objektívnou, pričom však žalobkyňa žiadnym spôsobom nepreukázala, že by žalovaný mal úmysel k bezdôvodnému obohateniu sa vo vzťahu k plneniu vyplývajúcej zo zmluvy uzavretej medzi účastníkmi konania a žeby tento úmysel existoval už v čase získania bezdôvodného obohatenia. V konkrétnom prejednávacom prípade žalobkyňa už v čase uzavretia zmluvy o poskytnutí pôžičky bola oboznámená s výškou úveru a zaviazala sa tento zaplatiť veriteľovi o zvýšenú sumu v 12-tich mesačných splátkach. Dohodnuté splátky žalobkyňa (aj keď nepravidelne) plnila. Z obsahu podanej žaloby vyplýva, že do 15.05.2009 zaplatila v mesačných splátkach čiastku 924,77 Eur a z dôvodu, že od žalovaného mala žalobkyňa v danom období poskytnutých viac úverov, pričom žalovaný jej navrhol možnosť, že všetky úvery budú zahrnuté do jedného úveru č. 5003849 zo dňa 20.10.2009, pričom z uvedenej konsolidačnej pôžičky bola prevedená suma 702,40 Eur na doplatenie pôvodnej zmluvy o úvere č. 7039162. Odvolací súd uvádza, že k preukázaniu úmyslu na strane žalovaného nepostačuje len tvrdenie, že žalovaný v čase uzavretia zmluvy neuviedol do zmluvy RPMN. Žalobkyňa mala možnosť oboznámiť sa s právnymi predpismi, teda mala možnosť nedovolené úroky, či poplatky nezaplatiť. Zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie je objektívneho charakteru (nález Ústavného súdu SR z 26.04.2013 č. k. IV.ÚS 554/2012-35) a predpokladom jeho vzniku nie je protiprávny úkon obohateného, ani jeho zavinenie, podstatné je iba to, že stav obohatenia vznikol (rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 33 Odo/882/2006 z 24.06.2008). Rozhodnutia iných všeobecných súdov, na ktoré poukazovala žalobkyňa v konaní, nie sú pre okresný, ani odvolací súd záväzné, ak sa navyiac okresný, ani odvolací súd s právnymi závermi tam uvedenými nestotožňuje z vyššie uvedených dôvodov.“

Okresný súd Prešov dodáva, že citovaným rozsudkom bol potvrdený rozsudok OS Žiar nad Hronom sp. zn. 4C/10/2014 kde sa uvádza - K námietke žalobkyne, ktorá poukazovala na 10-ročnú premlčaciu lehotu s poukazom na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove, ktorý zastáva názor, že dlhodobé ignorovanie zákonnej povinnosti uvádzať ročnú percentuálnu mieru nákladov sa nedá hodnotiť inak, ako úmyselné konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu (rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 7Co/81/2011) uviedol, že tento rozsudok nie je pre rozhodovanie Okresného súdu v Žiari nad Hronom záväzný. Poukázal na to, že ak zákonodarca sankcionuje poskytovateľa úveru za nedodržanie podstatných náležitostí zmluvy tým, že sa považuje úver za bezúročný a bez poplatkov, prichádza tak poskytovateľ úveru o výrazné finančné prostriedky, preto je nelogické tvrdiť, že neuvádzanie ročnej percentuálnej miery nákladov je úmyselné konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu. Platí domnienka znalosti vyhlásených všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá je nevyvrátiteľná. Aj o žalobkyni platí, že musela mať vedomosť, že úver je bezúročný, a preto úroky a poplatky platiť nemusela, ak tak urobila, vyvracia to jej tvrdenie o úmysle žalovaného získať bezdôvodné obohatenie. Podľa názoru súdu podmienka pre uplatnenie 10-ročnej premlčacej lehoty v tomto prípade splnená nie je.

KS v Žiline sp. zn. 9Co/516/2015 - V zdôvodnení týchto záverov uviedol, že odporca je nebankovým subjektom pôsobiacim na finančnom trhu v Slovenskej republike od roku 2008, a teda si bol vedomý toho, aké právne predpisy regulujú jeho činnosť a neuvedenie podstatných náležitostí vyžadovaných zákonom do zmluvy je nepochybne úmyselným porušením zákona, čo spôsobuje záver, že taktiež bezdôvodné obohatenie, ktoré vzniklo, je bezdôvodným obohatením získaným úmyselne. Takýto záver je podľa názoru odvolacieho súdu nepreskúmateľný, autoritatívny, bez uvedenia bližších dôvodov, ako k takémuto záveru prvostupňový súd dospel. Súd nezdôvodnil, prečo je premlčacia doba objektívna desaťročná, len všeobecne poukazuje na to, že odporca má poznať zákony. Nebol však preukázaný úmysel. Zo záverov súdu by potom vyplynulo, že každá zmluva neplatne uzatvorená, bola takto uzatvorená úmyselne (neplatne). Pokiaľ prvostupňový súd poukazuje len na znalosť zákonov, v tomto prípade aj navrhovateľ pozná zákony (fikcia) a mohol vedieť, že neplatí splátky v správnej výške. Vzťah bezdôvodného obohatenia medzi účastníkmi je osobitným, nie spotrebiteľským vzťahom. V tomto prípade zmluva bola uzatváraná v roku 2010 a súd, pokiaľ konštatoval, že u odporcu išlo o úmyselné bezdôvodné obohatenie, mohol poukázať na konkrétny prípad, kedy už, či rozsudkom alebo iným spôsobom, mu takéto konanie v tej dobe bolo vytknuté. Inak je zdôvodnenie prvostupňového súdu o použití desaťročnej premlčacej lehoty všeobecné, nie riadnym spôsobom zdôvodnené a odvolaciemu súdu neostalo iné, než v tejto časti napadnutý rozsudok prvostupňového súdu ako nepreskúmateľný zrušiť.

11.2. Je teda zrejme, že otázka prezumovaného úmyslu dodávateľa pri bezdôvodnom obohatení nie je v rámci SR riešená rovnako jednotlivými krajskými súdmi a dokonca nie je riešená jednotne ani v rámci jednotlivých krajských súdov.

11.3. Procesný súd má za to, že OZ nevytvára osobitnú kategóriu osôb (či už fyzických alebo právnických), u ktorých sa úmysel získať bezdôvodné obohatenie prezumuje. Ak by sa z tejto prezumpcie malo vychádzať, okresný súd sa pýta, kde sú jej hranice? Ak je prezumpcia založená na znalosti právnych predpisov alebo ich určitej časti, tak u osoby s právnickým vzdelaním (ale v podstate u každej osoby vzhľadom na nižšie citované ustanovenie zákona o tvorbe právnych predpisov), musí byť bezdôvodné obohatenie získané plnením z neplatnej alebo čiastočne neplatnej zmluvy vždy úmyselným, pretože ako osoba práva znalá mala vytvoriť zmluvu bezvadnú. Takýto prístup je podľa súdu nesprávny. Jeho nesprávnosť sa prejavuje o to viac, ak úmysel sa nezakladá na okolnostiach skutkových ale výlučne právnych.

11.4. Podľa článku 2 ods.2 C.s.p. súd teda otázku (ne)úmyselného bezdôvodného obohatenia riešil v zmysle judikatúry najvyšších súdnych autorít a to NS SR a ÚS SR. Pre podstatnosť týchto názorov pre rozhodovanie v tejto veci ich súd cituje v širšom rozsahu v rámci inštančného postupu.

KS v Žiline - 11Co/471/2014 - Odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že prvostupňový súd, pokiaľ rozhodoval o vznesenej námietke premičania, nepostupoval v súlade s citovanými ustanoveniami Občianskeho zákonníka a svoje rozhodnutie nezaložil na konkrétnych, výsledkami vykonaného dokazovania preukázaných skutočnostiach a tvrdeniach; odvolacím súdom zvolené riešenie nastolenej otázky, kedy sa navrhovateľ dozvedel o vzniku bezdôvodného obohatenia, je založené na chybnom právnom posúdení.

Odvolací súd nepovažuje za správny názor, že navrhovateľ vedomosť o tom, kedy vzniklo bezdôvodné obohatenie, nadobudol až doručením rozsudku Krajského súdu Žilina 9Co/154/2012 <<http://merit.slv.cz/9Co/154/2012>>, ktorým sa odporca v danom konaní (v súčasnosti navrhovateľ) domáhal nezaplatenia regresných súm (vyplatené invalidné dôchodky vo výške 1.878,10 eur) a v danom konaní išlo o dávku rozdielnu od tej, ktorá je predmetom tohto konania. Odvolací súd je toho názoru, že k vzniku bezdôvodného obohatenia došlo najskôr dňom zaplatenia poslednej splátky (22.12.2008) navrhovateľa voči odporcovi a k tomuto dňu sa viaže začiatok plynutia premičacej doby práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia. Oprávnený sa totiž dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia v okamihu, kedy preukázateľne získal informáciu o tých skutkových okolnostiach, na základe ktorých si môže urobiť dostatočný úsudok o tom, ktorá určitá (konkrétna) osoba je zodpovedná za vznik bezdôvodného obohatenia. Nemusí však ísť o nespochybniteľnú istotu o takomto zodpovedajúcom subjekte. Preto pokiaľ aj navrhovateľ získal informáciu o skutkových okolnostiach týkajúcich sa odporcu, ako za bezdôvodné obohatenie zodpovedajúceho subjektu po doručení rozsudku odvolacieho súdu v inej veci, tak nemožno konštatovať, že zo strany odporcu išlo o vznik bezdôvodného obohatenia úmyselným konaním, v ktorom prípade platí 10-ročná premičacia doba. Zároveň odvolací súd konštatuje, že subjektívna lehota musí byť naplnená najneskôr s uplynutím objektívnej doby, ktorá je 3 roky, resp. u úmyselného konania 10 rokov. V danom prípade však v čase podania žaloby 3-ročná objektívna premičacia doba (počítaná od vzniku bezdôvodného obohatenia) už uplynula a do úvahy by prichádzala z hľadiska relevantnosti len objektívna 10-ročná premičacia doba, avšak neboli splnené podmienky pre jej aplikáciu, nakoľko zo spisového materiálu ani z tvrdených skutočností oboma účastníkmi konania nevyplývali také skutočnosti, ktoré by preukazovali úmysel odporcu získať právo na vydanie bezdôvodného obohatenia. Jednak z toho dôvodu, že odporca je presvedčený o správnosti svojho nároku a správnej aplikácie § 238 Zákona o sociálnom poistení na daný prípad a jednak z toho dôvodu, že ani navrhovateľ nepreukázal, že by odporca vo viacerých obdobných prípadoch založených na rovnakom skutkovom a právnom posúdení postupoval v rozpore s ust. § 238 ods. 1 Zákona o sociálnom poistení. Úmysel odporcu ohľadne získania bezdôvodného obohatenia nie je možné odvodzovať iba z názoru odvolacieho súdu iba z jedného konania, a to vzhľadom na to, že tento právny záver je záväzný len pre danú vec. Osobitne za situácie, keď sa o vzniku bezdôvodného obohatenia účastníci dozvedeli zjavne až po uplynutí objektívnej 3-ročnej lehoty na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia od momentu jeho vzniku. Preto v danom prípade je na mieste uplatnenie 3-ročnej objektívnej premičacej doby, ktorá uplynula dňa 22.12.2011.

NS SR sp. zn. 5 Cdo/291/2015 - V konaní neboli zistené ani predložené také rozhodnutia súdov či záväzné judikáty, v ktorých by už sporná otázka regresu z titulu vyplatených dávok nemocenského voči zamestnávateľovi bola riešená a z ktorých by tak vyplývala nezákonnosť postupu žalovanej voči žalobcovi v čase vzniku bezdôvodného obohatenia a ktoré by dokazovali, že žalovaná mala vedomosť o nesprávnosti svojho postupu a o tom, že nemá zákonný podklad na vymáhanie regresných nárokov na dávkach nemocenského voči žalobcovi. Záver tohto súdu, že právo Sociálnej poisťovne na náhradu

vyplatených plnení voči zamestnávateľovi nie je možné bez ďalšieho vyvodiť z ustanovenia § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. z dôvodu porušenia predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, nevylučuje, že takýmto zavineným protiprávnym konaním zamestnávateľa v zmysle citovaného ustanovenia bude práve zavinené porušenie bezpečnostných predpisov v príčinnej súvislosti s vyplatením dávok. Keďže v konaní nebol preukázaný ani priamy ani nepriamy úmysel žalovanej získať bezdôvodné obohatenie na úkor žalobcu, nevznikol ani dôvod pre aplikáciu 10-ročnej objektívnej premlčacej doby. Z týchto dôvodov bol správny záver odvolacieho súdu, že právo žalobcu je premlčané, pretože 3-ročná objektívna premlčacia doba začala plynúť dňa 22. decembra 2008 (uhradením poslednej finančnej čiastky žalobcu v prospech žalovanej) a uplynula dňa 22. decembra 2011, t.j. pred podaním žaloby na súd dňa 8. februára 2013.

ÚS SR - III. ÚS 448/2017 - Sťažovateľ nasmeroval svoju sťažnosť proti rozhodnutiu krajského súdu i najvyššieho súdu, pričom opätovne zopakoval a predostrel svoj právny pohľad na vec prezentovaný pred všeobecnými súdmi. Uvádza, že napadnutými rozhodnutiami došlo k nepripustnému zásahu do jeho označených práv z dôvodu zaujatia nesprávneho právneho názoru k otázke premlčania bezdôvodného obohatenia. Tvrdenia krajského súdu i najvyššieho súdu o neúmyselnom obohatení žalovaného sú podľa názoru sťažovateľa „v hrubom rozpore so súdnou praxou s prvkami svojvôle a arbitrárnosti. Nakoľko išlo zo strany žalovaného o úmyselné obohatenie, platí 10-ročná objektívna premlčacia doba. Z hľadiska posúdenie subjektívnej premlčacej doby bolo pritom nesporné, že o bezdôvodnom obohatení som sa dozvedel až dňa 04.12.2012, kedy mi bol doručený zmeňujúci rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co 154/2012 <<http://merit.slv.cz/9Co154/2012>> zo dňa 11.10.2012, v ktorom krajský súd vyslovil neexistenciu práva žalovaného na akúkoľvek regresnú náhradu a celú vec účastníkom detailne (po cca 5 pojednávaníach a jednej kasácii) účastníkom právne vysvetlil a zmenil rozsudok okresného súdu. Uvedený deň je rozhodujúcim pre začatie plynutia 2-ročnej subjektívnej premlčacej doby. Je nelogické, že by som žalovanému plnil za stavu, že by som mal vedomosť o neexistencii práva žalovaného. Ak by som túto vedomosť mal, logicky by som žalovanému nič neplatil. Subjektívna premlčacia doba tak logicky nemohla plynúť odo dňa vykonania platby.“ Sťažovateľ je tak presvedčený o tom, že nárok uplatnil včas v 2-ročnej subjektívnej a v 10-ročnej objektívnej premlčacej dobe. Zo strany žalovaného išlo o „hrubo nezákonné“ konanie, a preto ide o úmyselné obohatenie. Dôvodí, že právny omyl je podľa právnej teórie irelevantný a „je úplne nerozhodné, že si žalovaný sám vyložil (resp. skôr dotvoril) zákon podľa svojich potrieb a v môj neprospech. V danej veci navyše nešlo o žiaden právny omyl, ale o ciele konanie a zavádzanie mojej osoby. Rozhodujúcim pri bezdôvodnom obohatení bola skutočnosť, že žalovaný plnenie bez právneho dôvodu aktívne a úmyselne vymáhal a jeho celé konanie smerovalo k získaniu plnenia, na ktoré od počiatku nemal právny nárok, avšak žalovaný neustále prezentoval opak. Ide tak zreteľne o úmysel získať bezdôvodné obohatenie. Podstatné je, že v mojej veci žalovaný postupoval nezákonne a úmyselne sa obohatil, čo je nesporné.“ Pre účely overenia opodstatnenosti námietok predstretých sťažovateľom sa ústavný súd oboznámil s obsahom spisu vedeného okresným súdom pod sp. zn. 2 C 116/2013 <<http://merit.slv.cz/2C116/2013>> a v rámci neho i s napadnutým rozhodnutím sp. zn. 5 Cdo 291/2015 <<http://merit.slv.cz/5Cdo291/2015>> z 28. februára 2017, ktorým najvyšší súd dovolanie sťažovateľa zamietol. V jeho obsahu najvyšší súd konštatoval, že odvolací súd nárok žalobcu nezamietol z dôvodu uplynutia subjektívnej premlčacej doby či jej nesprávne určeného počiatku, ale z dôvodu, že už pred podaním žaloby došlo k uplynutiu objektívnej premlčacej doby. Najvyšší súd tento právny záver krajského súdu považoval za správny a v relevantnej časti odôvodnenia svojho rozhodnutia uviedol: „Pre stanovenie počiatku plynutia objektívnej premlčacej doby ... je rozhodujúci okamih, kedy bezdôvodné obohatenie vzniklo. Všeobecne je týmto dňom ten deň, kedy by si oprávnená osoba mohla svoje právo na vydanie bezdôvodného obohatenia uplatniť po prvý krát, t.j. kedy by mohla podať žalobu (actio nata), pričom nie je rozhodujúce, či bola v situácii, ktorá mu uplatnenie práva prípadne znemožňovala ... Ide o objektívne určený počiatok behu premlčacej doby, ktorý sa odvíja od právnych skutočností, prípadne udalostí, ktorých vznik či existencia sú nezávislé od úrovne vedomia (znalostí) oprávneného subjektu zodpovednostného vzťahu. Odvolací súd správne určil počiatok plynutia objektívnej premlčacej doby na deň, kedy žalobca uhradil za žalovanú (ako tvrdil neoprávnene) poslednú splátku vyplateného nemocenského, t.j. 22. decembra 2008.“ Najvyšší súd ďalej v rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia konštatoval, že Občiansky zákonník predpokladá 3-ročnú objektívnu premlčaciu dobu a 10-ročná premlčacia doba sa uplatní iba v prípade ak ten, kto sa domáha vydania bezdôvodného obohatenia tvrdí a preukáže, že bezdôvodné obohatenie bolo na jeho úkor získané úmyselne. Následne vychádzal z právnej úpravy zavinenia obsiahnutej v trestnom zákone (s. 8 napadnutého rozsudku najvyššieho súdu, pozn.) a uzavrel, že rozhodujúcim znakom úmyselného konania je predchádzajúca vedomosť subjektu, ktorý sa neoprávnene obohatil, o tom, že svojím konaním získava (úmysel priamy) alebo získať môže (úmysel nepriamy) plnenie, ktoré mu nepatrí a na ktoré nemá

nárok. Aplikujúc uvedené na prípad sťažovateľa zhrnul, že „žalobca v konaní netvrdil ani nepreukázal (a ani odvolací súd nezistil) žiadne také skutkové okolnosti, ktoré by viedli k záveru, že žalovaná pri vymáhaní regresného nároku podľa zákona č. 461/2003 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/461/>> Z. z. postupovala s úmyslom získať od žalobcu plnenie, na ktoré nemá nárok a ani také okolnosti, ktoré by preukazovali vedomosť žalovanej (resp. jej zamestnanca) o tom, že koná v rozpore so zákonom a neoprávnene vymáha regresný nárok. Skutočnosť, že žalovaná aktívne vymáhala peňažné plnenie od žalobcu nepreukazuje jej vedomosť o tom, že na plnenie, ktoré vymáhala nemala nárok a získavala ho bez právneho dôvodu, ani jej úmysel obohatiť sa týmto spôsobom na úkor žalobcu. Povinnosť žalovanej postupovať aktívne a vymáhať škodu od tretích osôb, ktorá vznikla výplatou dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania, jej ako verejnoprávnej inštitúcii poverenej plnením úloh v zmysle zákona č. 461/2003 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/461/>> Z. z. vyplýva priamo zo zákona.“

K tomu ústavný súd dodáva, že vedomosť žalovanej o tom, že plnenie jej nepatrí alebo jej bolo poskytnuté omylom, sa neprezumuje. Sťažovateľ, ktorý sa domáha vrátenia plnenia, musí preukázať, že žalovaná vedela alebo z okolností musela predpokladať, že jej vyplatená suma nepatrí, čo sa v danom prípade nepreukázalo. Citujúc z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia „žalovaná počas celého konania zastávala názor, že postupovala v súlade s § 238 zákona a uviedla aj argumenty na podporu svojich tvrdení, pričom neuviedla, že by svoj postup v obdobných prípadoch ako u žalobcu akokoľvek menila. V konaní neboli zistené ani predložené také rozhodnutia súdov či záväzné judikáty, v ktorých by už sporná otázka regresu z titulu vyplatených dávok nemocenského voči zamestnávateľovi bola riešená a z ktorých by tak vyplývala nezákonnosť postupu žalovanej voči žalobcovi ... a ktoré by dokazovali, že žalovaná mala vedomosť o nesprávnosti svojho postupu a o tom, že nemá zákonný podklad na vymáhanie regresných nárokov na dávkach nemocenského voči žalobcovi. ... Keďže v konaní nebol preukázaný ani priamy ani nepriamy úmysel žalovanej získať bezdôvodné obohatenie na úkor žalobcu, nevznikol ani dôvod pre aplikáciu 10-ročnej objektívnej premlčacej doby. Z týchto dôvodov bol správny záver odvolacieho súdu, že právo žalobcu je premlčané, pretože 3-ročná objektívna premlčacia doba začala plynúť dňa 22. decembra 2008 (uhradením poslednej finančnej čiastky žalobcu v prospech žalovanej) a uplynula dňa 22. decembra 2011, t.j. pred podaním žaloby na súd dňa 8. februára 2013.“

11.5. Súd má teda za to, že úmyselné bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného preukázané nebolo. Žalobca súdu nepredložil žiadne súdne rozhodnutie predchádzajúce uzavretým úverovým zmluvám, ktoré by žalovaného ako dodávateľa upozorňovalo na nedostatok v jeho typovej zmluve. Ak k vzniku bezdôvodného obohacenia došlo v deň preplatenia úveru 23.11.2008 (viď karta splátok)¹, tak objektívna premlčacia lehota uplynula dňa 23.11.2011, pričom žaloba bola na súde podaná dňa 14.07.2017.

11.6. Ak teda NS SR má za to, že ani u Sociálnej poisťovne ako verejnoprávneho subjektu ako jediného oprávneného vykonávať sociálne poistenie nemožno v prípade konania v rozpore so zákonom prezumovať úmysel, má procesný súd za to, že o to viac to platí u dodávateľa a to zvlášť pri rozdielnej súdnej praxi.

12. Otázka subjektívnej premlčacej doby. V prejednávanej veci má súd za nepochybné, že uplynula aj subjektívna premlčacia doba.

12.1. NS ČR sp. zn. 26Cdo/785/2011 - „Pro počátek subjektivní promlčecí doby podle § 107 <<http://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=onrf6mjzgy2f6nbqfzygmmjqq4>> odst. 1 ObčZ je v případě bezdůvodného obohacení získaného plněním z neplatné smlouvy rozhodující vědomost oprávněného o těch skutkových okolnostech, z nichž lze dovodit, že smlouva, z níž bylo plněno, je neplatná. Není přitom významné, zda oprávněný má takové právní znalosti, aby byl subjektivně schopen posoudit uvedené skutkové okolnosti a zjistit, že smlouva, podle níž plnil, neplatná skutečně je. Podle právní teorie (srovnej např. Švestka, J., Spáčil, J., Škárková, M., Hulmák, M. a kol. Občanský zákoník <<http://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=onrf6mjzgy2f6nbq>> I. § 101 - 110. Komentář. 2. vydání. Praha: C.H. Beck, 2009, 609 s.) i praxe (např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 16. 9. 2010, sp. zn. 30 Cdo 446/2009 <<http://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=njptembrgbpxm6lcmvzf63ttl4ytmnjw>>) je pro počátek běhu dvouleté subjektivní promlčecí doby podle § 107 <<http://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=onrf6mjzgy2f6nbqfzygmmjqq4>> odst. 1 obč. zák. rozhodný okamžik, kdy se oprávněný v konkrétním případě skutečně dozví o tom, že došlo na jeho úkor k získání bezdůvodného obohacení a kdo jej získal. V případě bezdůvodného obohacení získaného plněním z neplatné smlouvy je takovou rozhodující vědomostí znalost oprávněného těch skutkových okolností, z nichž lze dovodit, že smlouva, z níž bylo plněno, je neplatná. Není přitom významné, zda oprávněný má takové právní znalosti, aby byl subjektivně schopen posoudit uvedené skutkové

okolnosti a zistiť, že smlouva, podľa níž plnil, je neplatná (srov. usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 18. 3. 2008, sp. zn. 28 Cdo 3977/2007 <<http://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=njptembqhfwpwxzwgeyta>>). V souzené věci byla okolnost, že nájemní smlouva byla uzavřena bez souhlasu obecního úřadu a že podnájemní smlouvou jsou předmětné prostory pronajímány k účelu, ke kterému nejsou stavebně určeny, žalobkyni známa již při uzavření těchto smluv (viz skutková zjištění, jež nelze v dovolacím řízení úspěšně zpochybnit). Odvolací soud se tak při posouzení začátku běhu subjektivní promlčecí doby od ustálené judikatury neodchýlil.“

NS SR sp. zn. 1Cdo/67/2011 - Oprávněný sa dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor obohatil vtedy, keď skutočne (preukázateľne) zistí skutkové okolnosti, na základe ktorých môže podať žalobu o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, t.j. keď nadobudne vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia a o osobe obohateného, a to bez ohľadu na to, že sa o týchto skutočnostiach mohol dozvedieť aj skôr. To, kedy sa oprávnený dozvedel (dospel k záveru), ako takýto jeho nárok, vyplývajúci z týchto skutkových okolností, možno právne kvalifikovať, nie je pri posudzovaní okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby vôbec relevantné. Ako vyplýva z obsahu spisu, žalobca poukázal predmetnú finančnú čiastku na účet žalovanej 28. augusta 2006. Podľa názoru dovolacieho súdu týmto dňom začala žalobcovi plynúť i dvojročná subjektívna premlčacia doba v zmysle § 107 ods. 1 OZ. Žalobca v konaní nepreukázal právny dôvod poskytnutia tohto plnenia, teda od počiatku šlo o plnenie bez právneho dôvodu, pričom v danom prípade niet pochyb o tom, že už v tomto okamihu boli žalobcovi známe všetky skutkové okolnosti potrebné na podanie žaloby na vydanie bezdôvodného obohatenia, t.j. komu plnil a v akej výške.

NS ČR sp. zn. 28Cdo/685/2011- Dovolační soud vychází z názoru, že kontrolní závěr NKÚ obsahuje jak popis jím zjištěných relevantních skutkových okolností, tak jejich právní hodnocení ústící v případný závěr o porušení zákonem stanovených povinností. Kontrolní závěr NKÚ tak může u organizační složky státu jako oprávněné zakládat vědomost ve smyslu § 107 <<http://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=onrf6mjzgy2f6nbqfzygmmjqq4>> odst. 1 obč. zák. jen tehdy, pokud se příslušná organizační složka na základě takového kontrolního závěru dozví dosud neznámé skutkové okolnosti, bez nichž nelze odpovědnost za bezdůvodné obohacení dovodit. Tak tomu může být např. za situace, kdy organizační složka státu na základě kontrolního závěru NKÚ zjistí, že její závazek vůči třetí osobě, byl bez jejího vědomí již v minulosti splněn jinou organizační složkou či zanikl započtením. Naopak z hlediska vědomosti organizační složky ve smyslu § 107 <<http://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=onrf6mjzgy2f6nbqfzygmmjqq4>> odst. 1 obč. zák. nemá kontrolní závěr NKÚ význam, pokud takový závěr obsahuje pouze právní hodnocení vzniklého stavu, a to na základě stejných skutkových zjištění, jež byla známa i příslušné organizační složce státu. Tak je tomu i v souzené věci. Žalobkyni již dne 13. 12. 2004, kdy žalovanému poskytla částku o 2.832.979,- Kč vyšší, než činil soudem přiznaný nárok žalovaného, byly známy všechny rozhodné skutečnosti, na základě kterých mohla a měla uplatnit své právo na vydání bezdůvodného obohacení. Pokud tak z důvodu právní neznalosti neučinila a svého práva se začala domáhat až po té, co byla na právní stránku věci upozorněna kontrolním závěrem NKÚ, nemůže to mít vliv na její presumovanou vědomost (v souladu se zásadou neznalost zákona neomlouvá) a tedy ani na počátek běhu subjektivní lhůty ve smyslu § 107 <<http://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=onrf6mjzgy2f6nbqfzygmmjqq4>> odst. 1 obč. zák.

KS v Nitre sp. zn. 25Co/1019/2015 - V zmysle ustanovenia § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> sa o vzniku bezdôvodného obohatenia oprávnený dozvie vtedy, keď má k dispozícii údaje, ktoré mu umožňujú podať žalobu na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, t.j., keď nadobudol vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia a osobe obohateného. Z hľadiska plynutia premlčacej doby nie je rozhodujúce, že oprávnený mal už predtým možnosť sa dozvedieť skutočností, na základe ktorých si mohol urobiť úsudok o vzniku bezdôvodného obohatenia a jeho výške. Z uvedeného vyplýva správnosť záveru súdu prvej inštancie, že pri posudzovaní vedomosti žalobkyne o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom v prospech koho k obohateniu došlo, je potrebné z hľadiska § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> minimálne vychádzať zo dňa, kedy žalobkyňa poukázala žalovanému ako veriteľovi, poslednú splátku úveru. Navyše za situácie, že predmetnú zmluvu o úvere, ktorú uzavrela so žalovaným dňa 01. 03. 2011, podpísala, jej táto skutočnosť, že má zaplatiť sumu istiny (200 eur) zvýšenú o odplatu (160 eur), ďalej že zmluva neobsahuje údaj o RPMN a údaj o úroku, bola známa už v čase podpisu, t.j. uzavretia predmetnej úverovej zmluvy. Ospravedlnenie, že žalobkyňa nemá právnické vzdelanie a v čase podpisu zmluvy nevedela o tom, že zmluva musí obsahovať údaj o RPMN a údaj o úroku, je zavádzajúce a neopodstatnené, nakoľko už na prvý pohľad a aj laikovi musí byť zrejme neúmerné navýšenie žalovaným poskytnutého úveru.

KS v Nitre sp. zn. 6Co/220/2015 - V danom prípade teda nie je podstatná a rozhodujúca okolnosť, kedy sa žalobkyňa pri riadnej starostlivosti musela alebo mohla dozvedieť, že na jej úkor došlo k vzniku bezdôvodného obohatenia, ale je rozhodujúce, kedy sa o tejto okolnosti skutočne dozvedela. V danom prípade tak pri posudzovaní vedomosti žalobkyne o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom v prospech koho k obohateniu došlo, treba z hľadiska § 107 ods. 1 OZ <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> vychádzať zo dňa (dni), kedy žalobkyňa splatila žalovanej úver, z ktorého požadovala vydanie bezdôvodného obohatenia pozostávajúceho zo splatených úrokov a poplatkov, a to bez ohľadu na skutočnosť, či žalobkyňa skutočne vedela o prípadnej neplatnosti zmluvy o úvere v časti poplatkov a úrokov a o tom, že sa bezdôvodne obohacuje žalovaná. Odvolací súd vychádzajúc z vyššie uvedeného dospel k záveru, že k bezdôvodnému obohateniu došlo dňom 14. 02. 2007, ktorým dňom žalobkyňa splatila predmetný úver. Následne z toho vyplýva, že subjektívna dvojiročná premlčacia doba uplynula dňom 14. 02. 2009. Žalobkyňa si uplatnila svoj nárok žalobou podanou na súd dňa 17. 02. 2014, teda po uplynutí tak subjektívnej ako aj objektívnej premlčacej lehoty. Z uvedených dôvodov odvolací súd považoval prvostupňový rozsudok vo výroku za vecne správny. Námietku žalobkyne popísanú v odvolaní a týkajúcu sa toho, že premlčacia doba je v tomto prípade až 10-ročná z dôvodu, že ide o úmyselné konanie žalovanej, odvolací súd neakceptoval. Pokiaľ žalobkyňa v konaní tvrdila, že na strane žalovanej ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, bola povinná na preukázanie tohto jej tvrdenia označiť alebo doložiť relevantný dôkaz. Uvedené úmyselné konanie žalovanej však žalobkyňa ničím nepreukázala, čím neunesla dôkazné bremeno tohto jej tvrdenia. Odvolací súd z vyššie uvedených dôvodov napadnutý rozsudok vo veci samej i vo výroku o trovách konania ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 OSP <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1963/99/>> potvrdil.

KS v Žiline sp. zn. 8Co/216/2016 - Okresný súd nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia zamietol pre premlčanie s poukazom na to, že v danom prípade došlo k uplynutiu subjektívnej premlčacej doby pred podaním žaloby. Pokiaľ žalobca začiatok plynutia premlčacej doby spájal s kontaktom s občianskym združením na ochranu spotrebiteľa, sú jeho odvolacie námietky nedôvodné. Pre začiatok plynutia 2-ročnej subjektívnej premlčacej doby je rozhodujúci okamih, kedy sa oprávnený subjekt v konkrétnom prípade dozvie o tom, že došlo na jeho úkor k získaniu bezdôvodného obohatenia a kto ho získal. Rozhodujúci je moment, kedy sa oprávnený subjekt dozvie také okolnosti, ktoré sú relevantné pre uplatnenie jeho práva na súde. Touto vedomosťou sa rozumie znalosť takých okolností, z ktorých možno zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie vyvodiť, nie znalosť právnej kvalifikácie. Okolnosti, za ktorých sa spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov, sú uvedené priamo v zákone (vo vzťahu k prejednávanému prípadu je to zákon č. 258/2001 Z. z.). Vedomosť žalobcu ako spotrebiteľa o bezúročnosti a bezpoplatkovosti jeho úveru je preto potrebné spájať s touto skutočnosťou, t.j. s vedomosťou o existencii zákona č. 258/2001 Z. z., nakoľko ho nemôže ospravedlňovať to, že o tomto zákone eventuálne nevedel. Viazat' začiatok plynutia subjektívnej premlčacej lehoty na okamih kontaktu žalobcu s občianskym združením, od ktorého sa žalobca mal dozvedieť o tom, že úver poskytnutý žalovaným je bezúročný a bez poplatkov a že z tohto dôvodu sa žalovaný mal na jeho úkor bezdôvodne obohatiť, by bolo neprimeranou ochranou práva vybočujúcou z účelu a právneho významu ust. § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Subjektívna 2-ročná premlčacia doba na vydanie bezdôvodného obohatenia teda začala žalobcovi plynúť prvým dňom začatia splácania prvej splátky a následne splatením každej ďalšej splátky až nakoniec splatením poslednej splátky. Poslednú splátku na plnenie zo zmluvy č. 5331512 zo dňa 10.12.2007 uskutočnil žalobca dňa 14.03.2008 a na zmluvu č. 5331360 zo dňa 22.01.2013 dňa 10.12.2007. Z uvedeného je zrejmé, že v čase podania žalobného návrhu, t. j. dňa 06.10.2010 bol už nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia premlčaný a ak zo strany žalovaného bola vznesená námietka premlčania, táto bola vznesená dôvodne. Vzhľadom na uplynutie subjektívnej premlčacej doby sú potom úvahy žalobcu o dĺžke objektívnej premlčacej doby pre posúdenie danej veci irelevantné.

OS Bratislava I., sp. zn. 7C/195/2012 zo dňa 30.03.2016 - Navrhovateľ tvrdil, že o bezdôvodnom obohatení sa dozvedel od svojho právneho zástupcu, na základe právneho posúdenia zmluvy o úvere. Navrhovateľ v podstate tvrdí, že od právneho zástupcu sa dozvedel o ustanoveniach § 4 ods. 2, ods. 3 zákona č. 258/2001 Z.z. a §§ 52, 39 a 41 Občianskeho zákonníka, z ktorých možno vyvodiť čiastočnú neplatnosť zmluvy o úvere.

Podľa § 2 zákona č. 1/1993 Z.z. o Zbierke zákonov Slovenskej republiky, o všetkom, čo bolo v Zbierke zákonov uverejnené, platí domnienka, že dňom uverejnenia sa stalo známym každému, koho sa to týka; domnienka o znalosti vyhlásených všeobecne záväzných právnych predpisov je nevyvrátiteľná.

Napriek tvrdeniu navrhovateľa, že o bezdôvodnom obohatení sa dozvedel od svojho právneho zástupcu, tomuto tvrdeniu s prihliadnutím na § 2 zákona č. 1/1993 Z.z. nemožno priznať právnu relevanciu. O prípadných dôvodoch neplatnosti zmluvy o úvere vzhľadom na nevyvrátiteľnú právnu domnienku

znalosti právnych predpisov mal navrhovateľ podľa § 2 zákona č. 1/1993 Z.z. vedomosť už pri podpise zmluvy o úvere, rovnako mal vedomosť už pri podpise úverovej zmluvy o tom, kto je veriteľom zo zmluvy a o tom, komu a kedy jednotlivé splátky úveru spláca. Navrhovateľ od svojho právneho zástupcu získal iba vedomosť o právnom posúdení veci, čo však nemožno stotožniť s dozvedením sa o rozhodujúcich skutkových okolnostiach pre účely zistenia vzniku bezdôvodného obohatenia. Na základe týchto skutočností súd uzavrel, že subjektívna lehota na vydanie prípadného bezdôvodného obohatenia (z absolútne neplatného právneho úkonu) začala plynúť zaplatením príslušnej splátky úveru nad rámec zákonom ustanovenej povinnosti.

KS v Žiline sp. zn. 6Co/233/2017 zo dňa 28. 2. 2018 - Vzhľadom na vznesenú námietku premlčania žalovaným vo vzťahu k uplatnenému nároku súd prvej inštancie aplikujúc ust. § 101, § 107 v spojení s § 451 ods. 1, 2 OZ <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> dospel k záveru, že uplatnená námietka premlčania žalovaným je dôvodná v celom rozsahu. V tejto súvislosti konštatoval, že žalobca sa mohol domáhať vydania bezdôvodného obohatenia v súvislosti s plneniami, ktoré poskytol žalovanému po 18.03.2014. Ostatné plnenia, ktoré žalobca poskytol žalovanému, ktorých sa domáhal vo forme vydania pred 18.03.2014, považoval súd za premlčané z dôvodu uplynutia subjektívnej premlčacej doby, ktorá bola dvojročná. S odkazom na prehľad platieb uviedol, že uplatnený nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia je celý premlčaný, nakoľko žalovaný poslednú splátku na predmetný úver realizoval 26.10.2012 a žaloba na súd bola podaná 18.03.2016. Pokiaľ ide o včasnosť podania žaloby, uviedol, že subjektívna lehota na uplatnenie nároku mohla začať plynúť odo dňa, kedy žalobca zaplatil jednotlivé plnenia v súvislosti s existujúcou zmluvou o revolvingovom úvere nad rámec toho, na čo bol povinný. Neakceptoval tvrdenie žalobcu, že o bezdôvodnom obohatení sa dozvedel až na základe prvej porady s advokátom v roku 2016. Vo vzťahu k judikatúre týkajúcej sa otázky zisťovania momentu získania vedomosti o bezdôvodnom obohatení a osoby, ktorá sa na úkor iného obohatila poukázal, že rieši prípady, v ktorých bolo sporným zistenie, kedy oprávnená osoba získala zo skutkového hľadiska objektívne vedomosti umožňujúce iniciovať konanie. Uvedené nie je možné aplikovať na prejednávajúcu vec, keďže žalobca uplatňoval svoje nároky z dôvodu právnych väd zmluvy. V čase uzavretia zmluvy platila právna úprava, podľa ktorej sa úver považoval za bezúročný a bez poplatkov v prípade absencie vymedzených náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere a vedomosť o tejto zákonnej úprave sa u žalobcu predpokladá a nemožno ju nijako vyvrátiť. Konštatoval, že pokiaľ malo na strane žalovaného vzniknúť bezdôvodné obohatenie na základe neplatných náležitostí zmluvy o úvere, toto si mal žalobca uplatniť odo dňa vyplatenia finančných prostriedkov zakladajúcich vznik nároku podľa § 451 OZ <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>>. Pri postupnom pokračujúcom získavaní majetkových hodnôt treba z hľadiska premlčania za samostatné nároky na vydanie bezdôvodného obohatenia považovať nároky, ktoré vznikli zo samostatných oddeliteľných prípadov bezdôvodného obohatenia, aj keď ide o rovnaké subjekty a rovnaké skutkové podstaty zodpovednosti za bezdôvodné obohatenie. Na uplatnenie každého takéhoto nároku začína plynúť premlčacia doba osobitne. K bezdôvodnému obohateniu získanému bez právneho dôvodu, ak právny dôvod neexistoval od začiatku, dochádza okamihom poskytnutia plnenia. Týmto okamihom určil tiež začiatok objektívnej premlčacej doby. Súd prvej inštancie sa nezaoberal uplatnením 10-ročnej objektívnej premlčacej doby, nakoľko v dôsledku vznesenia námietky premlčania je potrebné si uplatniť právo buď v subjektívnej alebo v objektívnej lehote. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Dovoľával sa zmeny napadnutého rozsudku, aby odvolací súd jeho žalobe v celom rozsahu vyhovel a priznal mu náhradu trov konania v plnom rozsahu. V podrobnostiach uviedol, že ide o vzťah spotrebiteľský a subjektívna doba na uplatnenie nároku žalobcovi neuplynula. Za nesprávne označil tvrdenie súdu, podľa ktorého pri posudzovaní vedomosti žalobcu o vzniku bezdôvodného obohatenia, je rozhodujúci časový moment, kedy žalobca splatil úver bez ohľadu na to, či žalobca skutočne vedel o prípadnej neplatnosti zmluvy o úvere v časti poplatkov a úrokov. Súd nijakým spôsobom nepreukázal, že by sa žalobca dozvedel o vzniku bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného skôr, ako udelil plnomocenstvo právnenému zástupcovi. Neuviedol dôkaz na základe ktorého dospel k záveru, že žalobca sa dozvedel o vzniku bezdôvodného obohatenia v čase zaplatenia poslednej splátky, teda dňom 26.10.2012. Nelogické by bolo potom správanie žalobcu, ktorý platil úver v presvedčení, že žalovaný nárok na plnenie má a ide o jeho dôvodné nároky. Poukázal, že k začatiu plynutia subjektívnej premlčacej doby došlo dňa 08.03.2016 udelením plnej moci právnenému zástupcovi, ktorý ho po preštudovaní veci informoval, že na strane žalovaného došlo k bezdôvodnému obohateniu. Tým preukázal, že si svoje právo voči žalovanému uplatnil v dvojročnej subjektívnej dobe. Dal do pozornosti, že pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby sa vyžaduje skutočná (preukázaná) a nielen predpokladaná vedomosť, t.j. vedomosť o skutočnostiach umožňujúcich uplatniť právo žalobou na súde. Súd nepochopiteľne vychádzal zo skutočnosti, že subjektívna premlčacia

doba začala plynúť spolu s objektívnou premlčacou dobou. Takýmto výkladom by sa poprel celý zmysel delenia inštitútu premlčania na subjektívnu a objektívnu dobu. Súdna prax dokonca nepovažuje za právne významné, či oprávnený z bezdôvodného obohatenia mal také právne znalosti, aby bol subjektívne schopný posúdiť, že zmluva, na základe ktorej plnil, je neplatná. Pokiaľ ide o včasnosť podania žaloby (a vzhľadom na žalovaným vznesenú námietku premlčania) je krajský súd presvedčený, že subjektívna doba na uplatnenie nároku začala plynúť odo dňa, kedy žalobca zaplatil jednotlivé plnenia v súvislosti s existujúcou zmluvou o revolvingovom úvere nad rámec toho, na čo bol povinný. Nie je možné akceptovať tvrdenie, že o bezdôvodnom obohatení sa dozvedel až na základe porady so svojim právnym zástupcom. Súd prvej inštancie odkázal na stanovisko Cpj 37/78, z ktorého je zjavný názor o nevyhnutnosti skúmania subjektívneho momentu rozhodujúceho pre uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia. Obdobný názor vyplýva aj z rozhodnutí Najvyššieho súdu ČR (napr. sp. zn. 25Cdo/2581/98 <<http://merit.slv.cz/25Cdo/2581/98>>, 30Cdo/2758/2006 <<http://merit.slv.cz/30Cdo/2758/2006>>, 28Cdo/1957/2012 <<http://merit.slv.cz/28Cdo/1957/2012>>); konštatoval, že tu riešené prípady určovania momentu vzniku vedomosti o bezdôvodnom obohatení mali skutkový základ, teda sporným bolo zistenie, kedy oprávnená osoba získala z hľadiska skutkového objektívne vedomosti umožňujúce iniciovať súdne konanie. Uvedené však nebolo možné aplikovať na prejednávajúcu vec, kde žalobca uplatňoval svoje nároky z dôvodu právnych väd zmluvy, tak ako správne konštatoval súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku. Krajský súd považuje za potrebné opakovane zdôrazniť, že v čase jej uzavretia platila právna úprava, podľa ktorej sa úver považoval za bezúročný a bez poplatkov v prípade absencie vymedzených náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere (§ 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/>>). Vedomosť o tejto zákonnej úprave sa u žalobcu predpokladá a nemožno ju nijako vyvrátiť (§ 2 zákona č. 1/1993 Z. z. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1993/1/>> o Zbierke zákonov Slovenskej republiky). Pokiaľ malo na strane žalovaného vzniknúť bezdôvodné obohatenie na základe neplatných náležitostí zmluvy o úvere, toto si mohol žalobca uplatniť odo dňa vyplatenia finančných prostriedkov zakladajúcich vznik nároku podľa § 451 Občianskeho zákonníka. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> Súd prvej inštancie správne určil a zdôvodnil začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby vo vzťahu k uplatnenému nároku, na ktoré odôvodnenie odvolací súd v plnom rozsahu odkazuje.

12.2. Okresný súd si je vedomý, že Krajský súd v Prešove obdobným žalobám o vydanie bezdôvodného obohatenia na rozdiel od vyššie citovaných krajských súdov vyhovuje s tým, že spotrebiteľ sa o bezdôvodnom obohatení dozvedel od OZ HOOS, prípadne od svojho právneho zástupcu a uvádza, že "Každý je povinný poznať právo, no nikomu nemožno nanútiť povinnosť, aby toto právo vedel aj správne aplikovať". Keďže okresný súd s takýmto záverom nesúhlasí a má za to, že zásada "neznalosť zákona neospravedlňuje" sa týka jeho aplikácie a nie iba poznania textu zákona (v takomto prípade by uvedená zásada nemala význam a aplikáciou vyššie uvedenej vety by sa dospievalo k absurdným záverom, keďže napr. osoba XY by poznala znenie občianskeho zákonníka o vzniku kúpnej zmluvy ale nevedela by ho aplikovať, teda že je povinná v obchode tovar, ktorý má v košíku zaplatiť), rieši uvedenú otázku okresný súd znova v súlade s rozhodovacou praxou NS SR, od ktorej sa pri zhodnosti skutkových a právnych okolností nemôže odkloniť (čl. 2 ods.3 a contrario - Ak sa spor na základe prihliadnutia na prípadné skutkové a právne osobitosti prípadu rozhodne inak, každý má právo na dôkladné a presvedčivé odôvodnenie tohto odklonu.).

NS SR sp. zn. 3 Cdo 169/2017 - 1. Okresný súd Liptovský Mikuláš (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 14. júna 2016 č.k. 5 C 49/2016-67 zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala, aby žalovanej bola uložená povinnosť zaplatiť jej sumu 2 863,98 € s príslušenstvom, ktorá predstavuje bezdôvodné obohatenie žalovanej získané na úkor žalobkyne. Súd prvej inštancie vychádzal z toho, že účastníčky uzatvorili tri zmluvy o úvere: a/ 23. novembra 2005 zmluvu o úvere č. 7102639, ktorou žalovaná poskytla žalobkyni úver vo výške 863,04 € a žalobkyňa sa zaviazala vrátiť žalovanej tento úver zvýšený o úrok a poplatky; takto uhradila na účet žalovanej sumu 1 712,76 €, b/ 27. októbra 2006 zmluvu o úvere č. 7103043, na základe ktorej žalovaná poskytla žalobkyni úver vo výške 995,81 €, ktorý sa žalobkyňa zaviazala vrátiť zvýšený o úrok a poplatok; takto uhradila žalovanej sumu 1 876,16 €, c/ 23. júla 2007 zmluvu o úvere č. 7103491, na základe ktorej žalovaná poskytla žalobkyni úver vo výške 1 327,75 €, ktorý sa žalobkyňa zaviazala vrátiť zvýšený o úrok a poplatok; celkom takto uhradila žalovanej sumu 2 256,54 €. Uvedené zmluvy boli uzavreté za účinnosti zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „zákon č. 258/2001 Z.z.“). V zmysle § 4 ods. 2 písm. g/ zákona č. 258/2001 Z.z. podstatnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere bol okrem všeobecných náležitostí aj údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov (ďalej len „RPMN“). V danom prípade tejto

údaj v uzatvorených zmluvách absentoval, preto sa malo vychádzať z toho, že úver je poskytnutý bezúročne a sumy vyplatené nad výšku poskytnutého úveru predstavujú bezdôvodné obohatenie. Súd prvej inštancie poukázal na to, že žalovaná vo vyjadrení k žalobe účinne vzniesla námietku premlčania práva žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia. Konštatoval, že k jeho premlčaniu došlo tak v subjektívnej dvojročnej premlčacej dobe, ako aj v objektívnej trojročnej premlčacej dobe (§ 107 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka). Zákon č. 258/2001 Z.z. bol vyhlásený v Zbierke zákonov a dňom jeho uverejnenia platí domnienka, že sa stal známy pre každého, koho sa týka. Treba preto vychádzať z toho, že žalobkyňa v čase uzavretia zmluvy vedela, že ak v zmluvách chýba údaj o RPMN, úver je bezúročný a bez poplatkov. Jej tvrdenia, že o bezdôvodnom obohatení sa (subjektívne) dozvedela až po vysvetlení, ktoré jej podal právny poradca približne 2 mesiace pred podaním žaloby, považoval za účelové. Podľa názoru súdu prvej inštancie sa žalobkyňa reálne dozvedela, že na jej úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu dňom, v ktorom zaplatila úrok, ktorý nebola povinná zaplatiť (pri prvej zmluve 22. júna 2006, pri druhej zmluve 23. mája 2007 a pri tretej zmluve 22. apríla 2008). Objektívna trojročná premlčacia doba jej začala plynúť okamihom získania bezdôvodného obohatenia žalovanou, to znamená pri prvej zmluve 30. októbrom 2006, pri druhej zmluve 24. augustom 2007 a pri tretej zmluve 22. aprílom 2008. Pokiaľ bola žaloba podaná na súde až 11. apríla 2016, bolo ňou uplatnené premlčané právo. Za nenáležitú označil pritom súd prvej inštancie argumentáciu žalobkyne o desaťročnej objektívnej premlčacej dobe. Žalovaná sa totiž nedopustila úmyselného konania, predpokladom ktorého je vedomosť konajúceho, že sa bezdôvodne obohacuje; to v jej prípade preukázané nebolo.

2. Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 9. novembra 2016 sp. zn. 7 Co 302/2016 napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny [§ 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“)]. Podľa právneho názoru odvolacieho súdu dospel súd prvej inštancie na základe výsledkov vykonaného dokazovania k správnejmu záveru, že žalovaná sa na úkor žalobkyne bezdôvodne obohatila. V ich vzájomnom spotrebiteľskom právnom vzťahu prijala totiž od žalobkyne nad rámec poskytnutého úveru peňažné plnenie, ktoré jej vzhľadom na absenciu údaju o RPMN nepatrilo (§ 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z.z.). Odvolací súd poukázal na to, že pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby je rozhodujúci deň, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu, a kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil. Oprávnený sa dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor obohatil vtedy, keď skutočne (preukázateľne) zistí skutkové okolnosti, na základe ktorých môže podať žalobu o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, t.j. keď nadobudne vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia a o osobe obohateného, a to bez ohľadu na to, že sa o týchto skutočnostiach mohol dozvedieť aj skôr. To, kedy oprávnený získal informácie o právnej stránke možnosti domáhať sa vydania bezdôvodného obohatenia (napríklad o tom, ako možno právne kvalifikovať jeho nárok), nie je pri posudzovaní okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby vôbec relevantné [odvolací súd v súvislosti s tým poukázal na právne závery vyjadrené v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 Cdo 67/2011]. Rozhodujúcim pritom je, že zákon č. 258/2001 Z.z. priamo ustanovuje, kedy sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. I keď je v danom prípade žalobkyňou spotrebiteľka práva neznalá, bolo by neprimeranou ochranou jej práva, pokiaľ by bol začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby posunutý na deň, kedy sa od svojho právneho poradcu dozvedela, že žalovaná sa na jej úkor obohatila. Podľa názoru odvolacieho súdu, zhodného s názorom súdu prvej inštancie, subjektívna dvojročná premlčacia doba na vydanie bezdôvodného obohatenia uplynula v danom prípade pred podaním žaloby. Súd prvej inštancie bol preto povinný prihliadnúť na námietku premlčania dôvodne vznesenú žalovanou, v dôsledku ktorej nemohol žalobkyňi priznať premlčané právo. Podľa právneho názoru odvolacieho súdu žalobkyňa nepriliehavo poukázala na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 6 MCdo 9/2012, v zmysle ktorého princíp „vigilantibus iura scripta sunt“ v spotrebiteľských veciach v konkrétnych súvislostiach ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa. V danom prípade totiž žalovaná vzniesla hmotnoprávnu námietku premlčania, na ktorú súd musel vziať zreteľ. Ak druhá strana účinne vzniesla námietku premlčania, nemožno ani v prípade spotrebiteľa pripustiť odlišnú interpretáciu ustanovení zákona o plynutí subjektívnej premlčacej doby, v ktorej sa môže domáhať vydania bezdôvodného obohatenia.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie spísané advokátom, ktorý v článku II. dovolania výslovne uviedol, že podaný mimoriadny opravný prostriedok je prípustný podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, lebo napadnuté rozhodnutie, ktorým bol potvrdený prvoinštančný rozsudok, záviselo od vyriešenia právnej otázky v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu zatiaľ ešte nevyriešenej. Podľa presvedčenia žalobkyne odvolací súd založil rozhodnutie na nesprávnom právnom názore, ktorým de facto zotrel rozdiel medzi subjektívnou a objektívnou premlčacou dobou. Žalobkyňa, plniac svoje povinnosti z úverových zmlúv, poskytovala - ako spotrebiteľka - žalovanej peňažné plnenia, pričom

nemala vedomosť o tom, že v zmluve chýba nejaká náležitosť, v dôsledku ktorej je úver bezúročný a bez poplatkov. Fikcia znalosti právnych predpisov sa v jej prípade nemôže uplatniť. Odvolacím súdom prijatý právny názor o začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby je nepodložený výsledkami vykonaného dokazovania a priečiaci sa zákonu (§ 102 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Skutočnú vedomosť o tom, že žalovaná sa na jej úkor bezdôvodne obohatila, získala žalobkyňa až po právnej porade 26. januára 2016, bezprostredne po ktorej udelila plnú moc svojmu právnenému zástupcovi, aby ju zastupoval v danom spore. Od tohto dňa do podania žaloby neuplynula žiadna premlčacia doba. Zdôraznila, že pre začatie plynutia subjektívnej premlčacej doby je nevyhnutné preukázať vedomosť jednak o vzniku bezdôvodného obohatenia, jednak o tom, kto sa bezdôvodne obohatil. V danom prípade výsledky vykonaného dokazovania nepreukázali, že by žalobkyňa získala takúto vedomosť pred 26. januárom 2016. Z týchto dôvodov dovolateľka žiadala napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

12. V danom prípade právna otázka, ktorú dovolateľka nastolila v dovolaní, bola už dovolacím súdom vyriešená.

12.1. Najvyšší súd v rozhodnutí sp. zn. 1 Cdo 67/2011 pripomenul, že právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil (§ 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo (§ 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Najvyšší súd tu konštatoval, že v prípade práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia zákon ustanovuje dvojročnú subjektívnu a trojročnú, resp. desaťročnú objektívnu premlčaciu dobu. Ich vzájomný vzťah je taký, že pokiaľ skončí plynutie jednej z nich a dôjde k vznieseniu námietky premlčania, premlčané právo nemožno oprávnenému priznať. Objektívna premlčacia doba začína plynúť od okamihu, keď k bezdôvodnému obohateniu skutočne (fakticky) došlo, a to bez ohľadu na to, či oprávnený o ňom vedel alebo nie. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby je rozhodujúci deň, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil. Keďže oprávnený sa o bezdôvodnom obohatení nemôže dozvedieť skôr, ako vzniklo, ani subjektívna premlčacia doba nemôže začať plynúť skôr ako objektívna. Oprávnený sa dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor obohatil vtedy, keď skutočne (preukázateľne) zistí skutkové okolnosti, na základe ktorých môže podať žalobu o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, t. j. keď nadobudne vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia a o osobe obohateného, a to bez ohľadu na to, že sa o týchto skutočnostiach mohol dozvedieť aj skôr.

12.2 Pre účely preskúmaného prípadu treba osobitne poukázať na tú časť odôvodnenia rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 67/2011, v ktorej uviedol, že „to, kedy sa oprávnený dozvedel (dospel k záveru), ako jeho nárok vyplývajúci z týchto skutkových okolností možno právne kvalifikovať, nie je pri posudzovaní okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby vôbec relevantné. To znamená, že oprávnený sa dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil (§ 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka), keď získa znalosť tých skutkových okolností, z ktorých je možné vyvodiť zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie“.

12.3. K obdobným právnym záverom dospel najvyšší súd tiež v rozhodnutí sp. zn. 5 Cdo 121/2009, v ktorom uviedol, že pre začiatok behu dvojročnej subjektívnej premlčacej doby je rozhodný deň, kedy sa oprávnený v konkrétnom prípade skutočne dozvie o tom, že došlo na jeho úkor k získaniu bezdôvodného obohatenia a kto ho získal. Pre záver dozvedieť sa o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a o tom, kto ho získal, je vždy rozhodujúce zistenie „skutkového stavu“ (poznámka dovolacieho súdu: teda nie posúdenie jeho právnej kvalifikácie).

13. Na podklade uvedeného dovolací súd konštatuje, že žalobkyňa nedôvodne tvrdí, že právna otázka, ktorú nastolila v dovolaní, nebola ešte dovolacím súdom vyriešená. Na tom nemôže nič zmeniť nesúhlas žalobkyne založený na jej skutkových tvrdeniach, v zmysle ktorých sa o okolnostiach významných z hľadiska určenia začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby dozvedela v iný deň, než uviedol odvolací súd.

14. Dovolací súd k predchádzajúcim bodom poznamenáva, že pri argumentácii akýmkoľvek súdnym rozhodnutím treba vždy jeho text vnímať v kontexte konania, v ktorom bolo rozhodnutie vydané. V danom prípade žalobkyňa nenáležite poukazuje na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 6 MCdo 9/2012 [a v ňom vyjadrený právny názor (že princíp „vigilantibus iura scripta sunt“ ustupuje v spotrebiteľských veciach v závislosti od konkrétnych okolností princípu dôležitejšiemu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa)] vydané v skutkovo a právne odlišnej (exekučnej) veci, líšiacej sa od predmetného sporu žalobkyne a žalovanej nielen z hľadiska podstaty a účelu konania, ale aj procesného postavenia spotrebiteľa. Nie bezvýznamnou je tu tiež okolnosť, že v konaní sp. zn. 6 MCdo 9/2012 poukázal najvyšší súd na uvedený princíp v súvislosti s riešením procesnej otázky (oprávnenia exekučného súdu skúmať právomoc

rozhodcovského súdu vydať rozhodcovský rozsudok); v danom prípade ale žalovaná v dovolaní vzťahuje uplatnenie tohto princípu na riešenie hmotnoprávnej otázky (začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby).

15. Skutočnosť, že dovolateľkou vymedzená právna otázka už bola vyriešená dovolacím súdom, opodstatňuje záver, že dovolanie žalobkyne nie je podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP prípustné.

12.3. Posledne citované rozhodnutie NS SR je v súlade s vyššie citovanými rozhodnutiami NS ČR (pri totožnej právnej úprave) ako aj s rozhodnutiami nasledujúcimi.

ÚS ČR sp. zn. III. ÚS 258/03 - Prijetí závěrů obecného soudu o obsahu právního úkonu (smlouvy) je posouzením právním, představuje autoritativní interpretaci právně relevantního projevu soukromé vůle, není tedy zjištěním skutkovým, nýbrž činěním právních poznatků (viz shodně usnesení sp. zn. III. ÚS 280/03 <<http://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=njptembqgnpws2ljl52xgzshaya>>). Skutkovými jsou v této souvislosti toliko zjištění faktální (nikoli ale zjištění povinnosti), čili zjištění samotné existence právního úkonu, identifikace jeho subjektů, je-li učiněn v písemné formě, ověření pravosti listiny, konstatování znění textu apod.

NS ČR - 33Odo/1688/2005 - již v rozsudku ze dne 29. října 1999, sp. zn. 2 Cdon 1548/97 <<http://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=njptcojzg5ptex3dmrxw4xzrgu2dq>>, uveřejněném ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod č. R 73/2000, vyslovil Nejvyšší soud ČR názor, že zjišťuje-li soud obsah smlouvy, a to i pomocí výkladu projevů vůle, jde o skutkové zjištění, zatímco dovozuje-li z právního úkonu konkrétní práva a povinnosti účastníků právního vztahu, jde již o aplikaci práva na zjištěný skutkový stav, tedy o právní posouzení. Obdobně v rozsudku ze dne 31. října 2001, sp. zn. 20 Cdo 2900/99 <<http://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=njptembqgfpptemc7mmsg6xxzshedydaxzzhe>>, publikovaném v časopise Soudní judikatura pod č. 46/2002, uvedl dovolací soud, že činí-li soud z obsahu smlouvy (případně z dalších pramenů) zjištění o tom, co bylo jejími účastníky ujednáno, dospívá ke skutkovým zjištěním; vyvozuje-li poté, jaká práva a povinnosti odtud pro účastníky vyplývají, formuluje závěry právní, resp. jde o právní posouzení věci.

12.4. Vyššie citovaná judikatura teda jednoznačne aj začiatok plynutia subjektívnej premlčacej lehoty objektívizuje vedomosťou o skutkových okolnostiach, z ktorých možno vyvodit' bezdôvodné obohatenie. Totiž iba takto chápaný začiatok behu premlčacej lehoty možno dokazovať. To kedy žalobca tvrdí, že si vec nechal právne posúdiť tak (v zmysle vyššie citovanej judikatury) relevantné nemôže byť, pretože žalovaný v takomto prípade nemá žiadnu obranu a začiatok plynutia premlčacej lehoty by závisel iba od tvrdenia žalobcu. Bolo by teda nepreukázateľné, či sa žalobca o právnom posúdení nedozvedel skôr a zároveň by bolo otázkou, prečo si žalobca právne posúdenie nenechal vykonať skôr. Rovnako je otázne prečo spotrebiteľ uveril prvému tvrdeniu o vadách zmluvy, ktoré mu bolo prednesené (asi len preto, že mu to mohlo privodiť finančný prospech).

12.5. Súd má teda zato, že subjektívna premlčacia lehota na vydanie bezdôvodného obohatenia (ak by vzniklo) začala plnúť dňom, keď žalobcom zaplatená čiastka presiahla čiastku žalobcovi žalovaným poskytnutú (pričom skutkové okolnosti týkajúce sa nedostatkov zmluvy boli žalobcovi známe dňom jej uzavretia), čo bolo dňa 23.11.2008 a subjektívna premlčacia lehota tak uplynula dňa 23.11.2010.

13. Na vyššie uvedených záveroch procesného súdu nič nemení ani rozhodnutie NS SR sp. zn. 6 MCdo/9/2012 - Oprávnená sa svojej zodpovednosti za uzavretie neprijateľnej rozhodcovskej doložky nemohla zbaviť ani poukazom na princíp „ignorantia iuris non excusat“ (neznalosť zákona neospravedlňuje) uplatnením jeho dôsledkov v neprospech povinného. Kým rešpektovanie tohto princípu v spotrebiteľských právnych vzťahoch zo strany dodávateľa (poskytovateľa, podnikateľa) treba vyžadovať v najvyššej možnej miere, jeho uplatnenie v neprospech spotrebiteľa bude prichádzať do úvahy len výnimočne, ak to budú odôvodňovať konkrétne okolnosti prípadu. Aj v prípade tohto princípu totiž platí, že v konkrétnych súvislostiach ustupuje na strane spotrebiteľa dôležitejšiemu princípu, ktorým je princíp ochrany spotrebiteľa. Vychádzajúc z povahy spotrebiteľských právnych vzťahov reality praktického života, a teda aj zdravému rozumu, odporuje požiadavka na podrobnej (až detailnej) znalosti právnych predpisov (akým je v danej veci zákon o bankách) zo strany spotrebiteľa. Preto neinformovanosť spotrebiteľa, resp. jeho nedostatočná informovanosť v tejto oblasti, mu nemôže byť na ujmu.

13.1. Uvedené rozhodnutie jednak vychádzalo z iného skutkového stavu, jednak sa týkalo aplikácie zákona o bankách a jednak žiadnym spôsobom nespochybňuje rozhodnutie NS SR sp. zn. 1Cdo/67/2011.

Naviac, rozhodnutie NS SR sp. zn. 6 MCdo/9/2012 sa žiadnym spôsobom nevyrovnáva s

O § 2 zákona č. 1/1993 Z.z. o Zbierke zákonov SR - O všetkom, čo bolo v Zbierke zákonov uverejnené, platí domnienka, že dňom uverejnenia sa stalo známym každému, koho sa to týka; domnienka o znalosti vyhlásených všeobecne záväzných právnych predpisov je nevyvrátiteľná.

a s

O § 15 zákona č. 400/2015 o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov SR - O všetkom, čo bolo v zbierke zákonov vyhlásené, sa má za to, že dňom vyhlásenia sa stalo známym každému, koho sa to týka.,

čo jeho presvedčivosť a argumentačnú využiteľnosť znižuje.

14. Náhrada trov konania. Podľa § 251 C.s.p. - Trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva. Podľa § 255 ods.1 C.s.p. - Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa § 262 ods.1 C.s.p. - O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

14.1. V konaní plne úspešnému žalovanému priznal súd nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie. Podľa § 359 C.s.p. - Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Prešov v dvoch (2) vyhotoveniach.

Podľa § 363 C.s.p. - V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 C.s.p. - Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 C.s.p. - (1) Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

(2) Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

(3) Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 C.s.p. - Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak žalovaný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.